

Beleid meer- en hoogbegaafdheid

Januari 2015

Inhoud

1. Kenmerken meer – en hoogbegaafdheid
  2. Signalering
  3. Versnellen of compact lesaanbod
    - 3.1 Compact lesaanbod
    - 3.2 Versnellen per vakgebied binnen de eigen klas
    - 3.3 Versnellen naar een volgend leerjaar
  4. Lesaanbod voor de instructie onafhankelijke groep.
    - 4.1. Compact aanbod
      - 4.1.1. Rekenen
      - 4.1.2. Spelling
      - 4.1.3. Begrijpend lezen
    - 4.2 Versnellen per vakgebied
  5. Versneld doorstromen naar een volgend leerjaar: eindverslag
- Bijlage 1: De begeleiding van onze leerlingen in de nieuwe visie.
- Bijlage 2: Observatielijst signalering meer/hoogbegaafdheid door IB-er
- Bijlage 3: Observatielijst ouders
- Bijlage 4: Interview met de leerling onderbouw
- Bijlage 5: Interview met de leerling bovenbouw
- Bijlage 6: Signalering meer/hoogbegaafdheid

1. Kenmerken van meer- hoogbegaafdheid

De volgende kenmerken doen zich voor bij kinderen die meer- of hoogbegaafd

- Hoge intelligentie
- Grote interesse
- Grote algemene kennis
- Hoog leertempo
- Goed geheugen
- Snel leervermogen; het snel eigen kunnen maken van nieuwe leerstof
- Creatief oplossingsgericht
- Verbaal sterk
- Eigen oplossingsstrategieën en minder gebruik maken van opgelegde strategieën
- Zelfstandig
- Het makkelijk kunnen analyseren van problemen
- het maken van grote denksprongen
- Voorkeur voor abstractie.

In de klas kan zich dat op de volgende manieren uiten:

- Zij kunnen in grote leerstappen naar het einddoel werken
- Zij hebben een hekel aan herhaling
- Zij hebben genoeg aan een beperkte hoeveelheid oefenstof
- Zij hebben ruimte nodig voor de presentatie van hun eigen mening/visie
- Zij kunnen goed werken met opdrachten waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn.
- Zij kunnen goed met opdrachten en vragen werken.
- Zij zijn in staat om grote verbanden te zien en kunnen daardoor ook goed vakoverstijgend werken.
- Het zijn "scheppende" denkers
- Ze zijn sterk analytisch ingesteld

Er zijn verschillende soorten hoogbegaafdheid, met hun eigen kenmerken:

	Gedragkenmerken	Hoe herkennen:
Succesvolle leerling	<ul style="list-style-type: none"> Perfectionistisch Goede prestaties Zoekt bevestiging van de leerkracht Vermijdt risico's Kiest veilige activiteiten Accepterend en conformerend Afhankelijk Consument van kennis 	<ul style="list-style-type: none"> Schoolprestaties Prestatietesten Intelligentietesten Observatie
Uitdagende leerling	<ul style="list-style-type: none"> Corrigeer de leerkracht Stelt regels ter discussie Is eerlijk en direct Houdt van discussie Laat impulsief gedrag zien Is erg volhoudend in interessegebieden Daagt de leerkracht uit Grote stemmingswisselingen Vertoont inconsistente werkwijzen Kan een slechte zelfcontrole hebben Voorkeur voor activiteit en discussie Komt op voor eigen opvattingen Is competitief ingesteld 	<ul style="list-style-type: none"> Kijken hoe kinderen op de bepaalde persoon reageren. Observatie door ouders Observatie door leerkracht Interviews Geleverde prestatie
Ontduikende leerling	<ul style="list-style-type: none"> Ontkent begaafdheid Valt uit in het aanbod voor meerbegaafde leerlingen Wil niet opvallen Wil geen uitzonderingspositie ervaren Vermijdt uitdaging Zoekt sociale acceptatie Heeft geen band met de leerkracht of de groep 	<ul style="list-style-type: none"> Prestatietest Intelligentietest De geleverde prestaties
Drop-out leerling	<ul style="list-style-type: none"> Neemt onregelmatig deel aan onderwijs Maakt taken niet af Zoekt buitenschoolse uitdaging Is bereid te werken voor relatie Verstoot situaties Zoekt spanning Produceert inconsistent werk Maakt taken niet af Defensief Verwaarloost zichzelf Isoleert zichzelf 	<ul style="list-style-type: none"> Analyse van het verzamelde materiaal Informatie van leerkrachten uit het verleden Verschil bekijken tussen intelligentie-score en de behaalde prestaties op school. Inconsistenties tussen intelligentie score en geleverde prestatie.

<p>Leerling met gedrag en/of leerproblemen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Legt makkelijk contacten Goed probleemoplossend vermogen Denkt in ideeën Houdt van nieuwsgierigheid en complexiteit Laat inconsistent werk zien Lijkt een (lager dan) gemiddelde leerling te zijn Kan storend zijn en niet bij de les Is chaotisch (relatief) trage informatieverwerking 	<ul style="list-style-type: none"> Sterk uiteenlopende resultaten op onderdelen van intelligentietest Interview Wijze van presteren
<p>Zelfstandige leerling</p>	<ul style="list-style-type: none"> Goede sociale vaardigheden Werkt zelfstandig Ontwikkelt eigen doel Doet mee Werkt zonder bevestiging Werkt enthousiast voor passies Creatief Komt op voor eigen opvattingen Produceert kennis Beschikt over zelfinzicht en zelfacceptatie Goed zelfregulerend vermogen Veerkrachtig en flexibel 	<ul style="list-style-type: none"> Bekijk al de behaalde prestaties Prestatietest Interviews Intelligentietest Creativiteitstest

2. Signalering

De signalering begint bij de leerkracht of de ouders. Dit gebeurt in de volgende stappen (stap 1 is enkel voor nieuwe kleuters bedoeld):

1. Intakeformulier bij instroom van een nieuwe kleuter

Op het intakeformulier wat ouders invullen bij instroom van een nieuwe kleuter, worden een aantal vragen toegevoegd die een mogelijk meerbegaafd kind kunnen signaleren. De volgende vragen zijn hiervoor opgenomen, **waarbij de ouders aangeven of dit 'nooit' 'soms' 'vaak' of 'altijd'** voorkomt:

- Is een doorvrager
- Drukt zich mondeling beter uit dan leeftijdgenoten
- Toont een groot doorzettingsvermogen
- Is geneigd om dingen steeds ter discussie te stellen
- Komt met ongebruikelijke oplossingen en uitspraken
- Is snel van begrip
- Heeft een goed geheugen
- Heeft een brede algemene interesse

De intakelijst wordt door de IB-er bekeken waarna zij, indien ze dit nodig acht, de leerkracht de opdracht geeft om deze leerling voor een periode van vier weken goed te observeren. Na deze vier weken bespreken de IB-er en leerkracht de bevindingen.

2. Observatie in de klas.

Indien de IB-er en de leerkracht bij de vorige stap tot de conclusie komen dat verder onderzoek nodig is, **gaat de IB-er** de leerling binnen twee weken observeren in de klas, tijdens verwerking en instructie. Daarbij wordt gelet op taakgerichtheid, contact met de leerkracht en leerlingen, wijze van taakaanpak en het meedoen in de klas. **Hierbij wordt gebruik gemaakt van “Observatielijst signalering meer/hoogbegaafdheid” (bijlage 1)**

3. Interview met de leerkracht

Dan volgt een interview met de leerkracht waarin hij/zij aangeeft welke opvallendheden hij/zij ziet. Hoe pakt de leerling een moeilijke taak aan, hoe is zijn zelfstandigheid, hoe is zijn betrokkenheid bij de les en hoe maakt hij methode gebonden toetsen.

4. Vragenlijst door ouders invullen.

De leerkracht nodigt de ouders uit voor een kort gesprek waarin wordt uitgesproken dat er een vermoeden is van een snellere ontwikkeling/ontwikkelingsvoorsprong. Ouders worden gevraagd een observatielijst bij te houden voor een periode van twee weken (Bijlage 2: observatielijst ouders)

5. Interview met de leerling

De leerkracht gaat in gesprek met de leerling. In dit gesprek moet duidelijk worden hoe hij school ervaart. Vindt hij/zij het aanbod goed, krijgt hij opdrachten die hem interesseren en waar liggen zijn interesses. Hier kan de leerkracht bijlage 3a of 3b **Interview met de leerling** onderbouw/bovenbouw voor gebruiken.

6. Bekijken van de resultaten uit het LVS

De IB-er maakt een analyse van de resultaten van de CITO -toetsen en ZIEN. Bij nieuwe kleuters worden de toetsen Taal voor Kleuters en Rekenen voor Kleuters uit het LVS vervroegd afgenomen.

7. Gesprek met de ouders

Na twee weken worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek over de vragenlijst, waarbij de IB-er en leerkracht aanwezig zijn. Het doel van het gesprek met ouders is te achterhalen hoe de thuissituatie is en hoe zij hun kind ervaren. Wellicht zien zij ook signalen en deze worden ook meegenomen. Daarnaast worden ook de resultaten uit het LVS besproken.

Van al deze gegevens wordt door de IB-er een verslag gemaakt waarin duidelijk wordt of dit kind zich sneller ontwikkeld (**Bijlage 4: Signalering meer/hoogbegaafdheid**)

3. Versnellen of compact lesaanbod

Indien uit de signalering naar voren komt dat het kind zich sneller ontwikkelt, wordt bekeken of het kind voldoende heeft aan een compact lesaanbod met extra verrijkingsmateriaal, of dat het kind moet versnellen op één of meerdere vakgebieden.

Om deze vraag te beantwoorden wordt er gebruik gemaakt van de toetsen uit het LVS:

1. Na toetsafname volgens de toetskalender wordt er een extra week ingepland om leerlingen met een voorsprong van ≥ 10 DLE door te toetsen
2. Er wordt gestart met de toets die past bij het DLE (naar boven afronden) waarbij er wordt door getoetst totdat de leerling een C-score behaalt.

3.1 Compact lesaanbod

Indien de leerling op de eerstvolgende toets een C scoort, is het voldoende om de leerling een compact lesaanbod in de instructieonafhankelijke groep te bieden. Voor het lesaanbod, zie hoofdstuk 4.

3.2. Versnellen per vakgebied binnen de eigen klas.

Als een leerling meer dan een jaar voorsprong heeft, sluit de leerstof van het volgende jaar beter aan bij de behoefte en de ontwikkeling van het kind. Om te voorkomen dat we de kinderen remmen in hun cognitieve ontwikkeling, krijgen leerlingen die meer dan een jaar voorsprong hebben, het aanbod wat past bij de toets die hij/zij met een C of hoger heeft gemaakt. (Vb.: Rekenen M6 haalt de leerling een B, rekenen E6 een D, dan bied je het aanbod van midden groep 6 aan) Dit is uitdagend werk wat aansluit bij het talent van het kind

3.3. Versnellen naar een volgend leerjaar

Als een leerling op drie vakgebieden (waaronder spellen en rekenen) een voorsprong van 10 DLE heeft, is doorstromen naar het volgende leerjaar een optie. Hierbij worden de volgende stappen gezet:

1. De leerling wordt op alle vakgebieden door getoetst tot er een C-score behaald wordt.
2. Vervolgens wordt door de Intern Begeleider een analyse van ZIEN gemaakt, waarin wordt bekeken hoe het welbevinden en de betrokkenheid is.
3. Dan gaat de Intern Begeleider met de leerkracht en de coördinator in gesprek. Hierin worden de bevindingen van de leerkracht besproken en geven de leerkracht en coördinator een advies.
4. Dan vindt er een gesprek met de ouders plaats, waarbij, in ieder geval, de leerkracht ook aanwezig is. Hierin worden de wensen van de ouders duidelijk en zij geven hun voorkeur aan.
5. Indien gewenst kan een (extern) onderzoek naar de intelligentie een onderdeel zijn van de procedure.
6. De IB-er houdt alle betrokken partijen op de hoogte.
7. Van al deze gegevens samen, wordt een overzichtelijk verslag gemaakt waarin de adviezen van de betrokken partijen worden meegenomen (**bijlage 5: versneld doorstromen naar een volgend leerjaar**). In samenspraak met het MT wordt besloten of de leerling door gaat stromen of niet.

De IB-er en directeur zijn verantwoordelijk voor een goed verloop. Zij houden het MT, de betrokken leerkracht(en) te alle tijden op de hoogte van de status.

4. Lesaanbod voor de instructie onafhankelijke groep

Zoals in hoofdstuk 3 is beschreven, zijn er dus drie opties van aanbod die leerlingen met een snellere ontwikkeling hebben. De kinderen die tot optie 1 en 2 behoren, worden voor dat vakgebied in de instructie onafhankelijke groep geplaatst. Hieronder wordt nader ingegaan op deze twee opties.

4.1. Compact aanbod

Het aanbod voor de kinderen uit deze groep bestaat uit het compact maken van de reguliere stof, met verrijkingsopdrachten. Onder het compact aanbod verstaan we het indikken van de lesstof zodanig dat de leerstappen passen bij de leereigenschappen van leerlingen met een snellere ontwikkeling. Door structureel te compacten worden er geen inhoudelijke leerstofonderdelen overgeslagen en weten we zeker dat iedere leerling alle leerstof aangeboden krijgt, zij het in een aangepaste hoeveelheid. Daarnaast krijgt de leerling verrijkingsstof aangeboden wat dient als vervangend leerstofaanbod. Deze verrijkingstaken zijn verplicht en hiermee voorkomen we dat deze groep leerlingen wezenlijk minder tijd aan een vakgebied besteed. De verrijkingsstof dient dus als een vervangend leerstofaanbod en niet als een extra aanbod bovenop de normale hoeveelheid werk die een leerling krijgt.

4.1.1. Rekenen

Op de W-schijf zijn in de map “meerbegaafdenbeleid” documenten te vinden voor het compact aanbod voor rekenen. Tevens zijn er in de groepen 5 tm 8 mappen aanwezig waar de verrijkingsstof in is te vinden. Voor de groepen 3 en 4 zijn deze in ontwikkeling.

4.1.2. Spelling en taal

Op de W- schijf staat bij elke groep een document Spelling op Maat en Taal op Maat waarin de jaarplanning en leerstof terug te vinden is. Hier zijn ook de routes compact aanbod terug te vinden.

4.1.3. Begrijpend lezen

De methode **Nieuwsbegrip** biedt teksten met dezelfde actuele onderwerpen aan op diverse niveaus:

- Niveau AA: groep 4
- Niveau A: groep 5/6
- Niveau B: groep 7/8, onderbouw vmbo en mbo niveau 1
- Niveau C: leerjaar 2 vmbo, onderbouw havo/vwo en mbo niveau 2/3
- Niveau D: leerjaar 4 vmbo-t, leerjaar 3-4 havo/vwo en mbo niveau 3-4

De leerling krijgt de opdrachten op het niveau wat past bij zijn ontwikkeling.

4.2 Versnellen per vakgebied

Zoals in hoofdstuk 3 beschreven is het belangrijk om kinderen niet te belemmeren in hun ontwikkeling. Soms hebben kinderen een dusdanige voorsprong, dat verrijking van stof enkel leidt tot “het bezig houden van kinderen”. Dit willen we voorkomen waardoor het soms noodzakelijk is dat een leerling stof krijgt aangeboden uit een volgend leerjaar. Hierdoor wordt het ook noodzakelijk dat er stof van het voortgezet onderwijs beschikbaar is bij ons op school, om in groep 8 ook aan de behoefte van de kinderen te voldoen. Daarnaast vergt het een grotere organisatie en een verdieping van de kennis over de leerstof van het volgende jaar bij de leerkracht.

Bijlage 1

Observatielijst signalering meer - hoogbegaafdheid

Betreft leerling:	
Ingevuld door:	
Datum:	

Kruis aan wat van toepassing is.

De leerling is/ heeft:	altijd	vaak	soms	nooit
1. Snel van begrip				
2. In staat om grote denk -en leerstappen te maken				
3. Een goed geheugen				
4. Een brede algemene kennis				
5. Een scherp waarnemer				
6. In staat verworven kennis goed toe te passen				
7. Sterk in het oplossen van problemen				
8. Een groot analytisch vermogen				
9. Een doorvrager				
10. Beter in de mondelinge uitdrukking dan leeftijdgenoten				
11. Een creatief denkvermogen				
12. Vroegrijp				
13. Geïnteresseerd in uitdagingen				
14. Een groot doorzettingsvermogen				
15. Perfectionistisch ingesteld				
16. Een origineel gevoel voor humor				
17. De neiging de dingen zelf te willen bepalen				
18. Het vermogen zijn eigen rol te bepalen bij dingen die gebeuren				
19. Geïnteresseerd in contacten leggen met oudere kinderen				
20. Geneigd om dingen steeds ter discussie te stellen				
21. Het vermogen om sterk op te gaan in een onderwerp dat hem aanspreekt.				
22. Het vermogen om met ongebruikelijke oplossingen en uitspraken te komen				

bijlage 2

Observatielijst signalering voor ouders

Betreft leerling:	
Ingevuld door:	
Relatie tot kind:	vader- moeder- anders nl:
Datum:	

Deze vragenlijst is bedoeld om te bekijken of uw kind zich mogelijk sneller ontwikkelt. We vragen u alle vragen te beantwoorden en telkens slechts één optie aan te kruisen.

Uw zoon/dochter:	altijd	vaak	soms	nooit
1. Is snel van begrip				
2. Is in staat om grote denk-en leerstappen te maken				
3. Heeft een goed geheugen				
4. Heeft een brede algemene interesse				
5. Is een scherp waarnemer				
6. Kan verworven kennis goed toepassen				
7. Is sterk in het oplossen van problemen				
8. Heeft een groot analytisch vermogen				
9. Is een doorvrager				
10. Drukt zich mondeling beter uit dan leeftijdgenoten				
11. Beschikt over een creatief denkvermogen				
12. Wekt de indruk vroegrijp te zijn				
13. Houdt van uitdagingen				
14. Toont een groot doorzettingsvermogen				
15. Is perfectionistisch ingesteld				
16. Valt op door een origineel gevoel voor humor				
17. Wil graag de dingen zelf bepalen				
18. Kan nadenken over zijn eigen rol bij dingen die gebeuren				
19. Zoekt vooral contact met oudere kinderen				
20. Is geneigd om dingen steeds ter discussie te stellen				
21. Kan sterk opgaan in een onderwerp dat hem aanspreekt				
22. Komt met ongebruikelijke oplossingen en uitspraken.				

De vragenlijst graag z.s.m. retourneren bij de leerkracht van uw zoon/dochter.

Hartelijk dank.

bijlage 3a

Interview met de leerling (onderbouw)

Naam leerling:	
Afgenomen door:	
Datum:	

Onderstaande stellingen zijn een richtlijn voor het interview. Niet alle stellingen hoeven aan bod te komen en je mag zelf vragen en stellingen toevoegen. Beschrijf opvallendheden en relevante uitspraken die niet in de lijst staan in de ruimte onder de lijst.

	altijd	vaak	soms	nooit
1. Ik speel het liefst dezelfde spelletjes als de andere kinderen in mijn groep				
2. Als we iets met de klas gaan doen, doe ik graag mee				
3. Ik vind het leuk om moeilijke puzzels te maken				
4. Als een ander kind iets doet wat ik niet leuk vind, dan durf ik dat te zeggen.				
5. Als de juf of meester iets gaat uitleggen, denk ik aan andere dingen				
6. Ik maak graag nieuwe vrienden en vriendinnen				
7. Als iemand tegen mij zegt dat ik iets niet goed doe, vind ik dat heel erg				
8. Ik heb veel verschillende vriendjes en vriendinnetjes				
9. Ik vind het leuk om dingen te leren waar ik vaak veel voor moet oefenen				
10. ik vind het leuk om met de juf of meester te kletsen				
11. Ik heb ruzie met andere kinderen				
12. Ik vind dat ik mijn werk goed doe				
13. Als ik iets niet begrijp, vraag ik net zo lang door, tot ik het snap				
14. Ik kan mijn aandacht goed bij mijn werk houden				
15. Als ik met andere kinderen speel, krijgen we ruzie omdat zij vinden dat ik de baas wil zijn				
16. Als ik iets moet doen wat moeilijk is, dan stel ik het moment waarop ik eraan begin, steeds een beetje uit				
17. Andere kinderen vinden mij lief				
18. Als een ander kind verdrietig of blij is, dan voel ik dat ook				
19. Als ik aan het werk ga, probeer ik eerst te bedenken hoe ik het zal gaan aanpakken				
20. Ik vind het leuk om met andere kinderen samen te spelen				
21. Als iets niet in een keer lukt, word ik boos				

22. Als ik denk dat ik iets niet kan, vraag ik hulp aan iemand				
23. Ik vind het leuk om op school nieuwe dingen te leren				
24. Ik kan zonder de uitleg van de juf of meester aan het werk				
25. Ik heb mijn werk op tijd af				
26. Ik vind het leuk op school				
27. Ik doe het liefst hetzelfde werk als de andere kinderen				
28. Ik doe mijn best om geen foutjes te maken				
29. Ik verveel me op school				
30. Als we een toets krijgen ben ik een beetje zenuwachtig				
31. Ik heb buikpijn of hoofdpijn als ik naar school moet				
32. Als ik iets nieuws ga leren, denk ik dat ik het toch niet kan				
33. Ik vind het vervelend als ik fouten maak				
34. Ik vind mezelf leuk				
35. Ik maak eerst iets af, voordat ik aan iets nieuws begin				
36. Als ik iets fout doe, dan voel ik me vervelend of verdrietig				

Verslag van het interview

bijlage 3b

Interview met de leerling (bovenbouw)

Naam leerling:	
Afgenomen door:	
Datum:	

Onderstaande stellingen zijn een richtlijn voor het interview. Niet alle stellingen hoeven aan bod te komen en je mag zelf vragen en stellingen toevoegen. Beschrijf opvallendheden en relevante uitspraken die niet in de lijst staan in de ruimte onder de lijst.

	altijd	vaak	soms	nooit
1. Ik speel het liefst dezelfde spelletjes als de andere kinderen in mijn groep				
2. Als we iets met de klas gaan doen, doe ik graag mee				
3. Ik vind het leuk om moeilijke puzzels en problemen op te lossen				
4. Ik vind het moeilijk om een werkstuk te maken				
5. Ik ben als een van de eersten klaar met mijn werk				
6. Ik kan goed voor mezelf opkomen				
7. Andere kinderen begrijpen mij goed				
8. Als de juf of meester iets gaat uitleggen, denk ik aan andere dingen				
9. Ik bepaal graag zelf wat ik wil leren				
10. Ik maak graag nieuwe vrienden en vriendinnen				
11. Ik kan goed tegen kritiek				
12. Ik denk dat ik een van de beste leerlingen uit mijn groep ben				
13. Ik heb veel verschillende vrienden en vriendinnen				
14. Ik vind het leuk om dingen te leren waar ik vaak veel voor moet oefenen				
15. Ik maak graag een praatje met de juf of meester				
16. Ik heb bijna nooit ruzie met de juf of meester				
17. Ik heb ruzie met andere kinderen				
18. Ik vind dat ik mijn werk goed doe				
19. Als ik iets niet begrijp, vraag ik net zo lang door, tot ik het snap				
20. Ik kan mijn aandacht goed bij mijn werk houden				
21. Als ik een spreekbeurt moet houden ben ik bang dat het niet goed gaat				
22. Als ik met andere kinderen speel, krijgen we ruzie omdat zij vinden dat ik de baas wil zijn				
23. Ik vind het leuk om op internet informatie op te zoeken (google, wikipedia,etc)				

24. Als ik iets moet doen wat moeilijk is, dan stel ik het moment waarop ik eraan begin, steeds een beetje uit				
25. Andere kinderen vinden mij aardig				
26. ik kan me goed voorstellen hoe andere kinderen zich voelen				
27. Ik ben een doorzetter				
28. Als ik aan het werk ga, probeer ik eerst te bedenken hoe ik het zal gaan aanpakken				
29. Ik vind het leuk om met andere kinderen samen te werken				
30. Als iets niet in een keer lukt, word ik boos				
31. Als ik denk dat ik iets niet kan, vraag ik hulp aan iemand				
32. Ik vind het leuk om op school nieuwe dingen te leren.				
33. Ik kan zonder de uitleg van de juf of meester aan het werk				
34. Ik heb mijn werk op tijd af				
35. Ik ga graag naar school				
36. Ik doe het liefst hetzelfde werk als de andere kinderen				
37. Ik doe mijn best om foutloos te werken				
38. Ik verveel me op school				
39. Als we een toets krijgen ben ik een beetje zenuwachtig				
40. Ik heb buikpijn of hoofdpijn als ik naar school moet				
41. Als ik iets nieuws ga leren, denk ik dat ik het toch niet kan				
42. Ik vind het vervelend als ik fouten maak				
43. Ik doe mijn werk erg precies				
44. Als een taak me niet lukt, dan is de opdracht te moeilijk				
45. Ik ben tevreden met mezelf				
46. Ik maak eerst iets af, voordat ik aan iets nieuws begin				
47. Ik kan goed onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaken				
48. Ik word zenuwachtig, als ik denk dat ik iets fout doe				

Verslag van het interview

--

bijlage 4

Signalering meer- hoogbegaafdheid

Naam :	
Geboortedatum:	
Groepsverloop:	
Didactische leeftijd:	
Datum:	
Verslag door:	

A. Aanleiding voor de signalering

B. Resultaten uit het LVS

C. Verslag van het gesprek met de ouders

D. Verslag van het interview met de leerkracht

E. Verslag van het interview met de leerling

F. Verslag van de observatie in de klas

G. Conclusie

Bijlage 5

5. Versneld doorstromen naar een volgend leerjaar: eindverslag

Naam :	
Geboortedatum:	
Groepsverloop:	
Didactische leeftijd:	
Datum:	
Verslag door:	

A. Resultaten uit het LVS

Resultaten en korte beschrijving van de opvallend heden. In ieder geval op 3 van de 4 vakgebieden meer dan 10 DLE voorsprong (waaronder spelling en rekenen)

B. Resultaten uit ZIEN

Verslag van welbevinden en betrokkenheid van de leerling

C. Verslag van het gesprek met de betrokken leerkracht(en) en coördinator

De leerkracht geeft in een gesprek aan wat de bevindingen zijn.

advies leerkracht:	
advies coördinator:	

D. Verslag van het gesprek met de ouders

Ouders geven hun voorkeur aan.

E. Kort verslag van eventuele externe onderzoeken.

Indien een extern onderzoek heeft plaatsgevonden, graag een kort verslag van de bevindingen.

F. Conclusie

In overleg met het MT wordt hier het besluit beschreven.